

ผลของโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ดูแลหลัก ตำบลจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

The Effects of Promote Early Childhood Development Program for Main
Caregiver in Jomtong Sub District, Mueang District in Phitsanulok Province

ณัฐธิดา สร้อยเพชร¹ กมลทิพย์ ใจมาคำ^{*1} เพชรีย์ กุณาสะสิริ²

Nutcha Soiphet¹ Kamontip Chaimakham^{*1} Petcharee Kunalasiri²

¹คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก ประเทศไทย 65000

¹Faculty of Nursing, Pibulsongkram Rajabhat University, Phitsanulok, Thailand 65000

²คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ตาก ประเทศไทย 63000

²Faculty of Nursing, Northern College, Tak, Thailand 63000

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ดูแลหลักตำบลจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกแบบเจาะจง บิดามารดา หรือผู้ดูแลหลัก กลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน เครื่องมือที่ใช้ คือโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยพัฒนาตามแนวคิดทฤษฎีอีริกสัน และเพียเจต์ ดำเนินการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และให้ความรู้ในกลุ่มทดลองและกิจกรรมให้สุขศึกษาในกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบวัดความรู้และแบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน (ด้านการพยาบาลเด็ก พัฒนาการเด็ก การวิจัยและประเมินผล) ได้ค่าตรงนัยความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.68-1.00 ค่าความตรงเชิงเนื้อหาแบบวัดความรู้ (KR20) เท่ากับ .84 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามพฤติกรรม (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ .90 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและทดสอบค่าที่แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test independent) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลหลักมีความรู้ และพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$)

สรุปและข้อเสนอแนะ โปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลหลักทำให้ผู้ดูแลหลักมีความรู้และพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยดีขึ้น แต่การประยุกต์ใช้โปรแกรมต้องปรับให้เข้ากับบริบทของพื้นที่ด้วย

คำสำคัญ : โปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการ, เด็กปฐมวัย, ผู้ดูแลหลัก

Abstract

This quasi-experimental research aimed to study the effects of promote early childhood development program for main caregiver in Jomtong subdistrict, Mueang district in Phitsanulok province. The purposive samples consisted of 60 fathers or mothers or main caregivers which divided to 30 experimental group and 30 controlled group. Research instrument was early childhood development program which applied from Erikson's and Piaget's theory by exchange experiences and knowledge for experimental group and provide health

*Corresponding Author: *E-mail: milk.ra13@gmail.com

โครงการนี้ได้รับทุนสนับสนุนโดย กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม งบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน ประจำปี พ.ศ. 2566

วันที่รับ (received): 3 เม.ย. 2567 วันที่แก้ไขเสร็จ (revised) 27 พ.ค. 2567 วันที่ตอบรับ (accepted) 7 มิ.ย. 2567

education for controlled group. Data collected knowledge and behavior of the promote early childhood development by test and questionnaire. The instruments were tested from three experts consist of pediatric nursing, child development and research and evaluation. The reliability of the knowledge tests was .84 (KR20). The Cronbach's alpha coefficients of behavior questionnaire on early childhood development promoting was .90. Data analysis was descriptive statistic such as frequency, percentage, mean, standard deviation, and variance analysis was t-test independent. The results found statistically significant of difference of knowledge and behavior for promote early childhood development of experimental group who received early childhood development program had higher than controlled group ($P<.05$).

Conclusion and recommendations: The program increased knowledge and behavior in promoting early childhood development, but have to concerned local context as well.

Keywords : program of childhood developmental, early childhood, main caregiver

บทนำ

เด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากเซลล์สมองจะเจริญเติบโตได้มากถึงร้อยละ 90 ของวัยผู้ใหญ่ การเจริญเติบโตเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว พฤติกรรมการแสดงออกของเด็กจะสะท้อนถึงพัฒนาการของสมอง และระบบประสาทที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยต่าง ๆ ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา และสภาพแวดล้อมภายหลังคลอด¹ ซึ่งถือเป็นรากฐานของการเจริญเติบโตและพัฒนาการของชีวิตทุกด้านที่สำคัญของเด็ก เป็นระยะที่เด็กเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาของพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน สัดส่วนร่างกายเด็กมีการเพิ่มอย่างก้าวกระโดด ทั้งน้ำหนัก ความยาวลำตัว เส้นรอบศีรษะ วัยนี้สามารถเริ่มทำอะไรได้เอง เช่น หยิบอาหาร รับประทานอาหาร ดื่มนมเอง ชี้บอกความต้องการ และพูดสื่อสารอย่างง่ายได้ และเป็นวัยแห่งการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมและสังคมรอบตัว² หากมีพัฒนาการที่ดี และสมวัยจะส่งผลให้มีความสามารถหรือพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ทักษะต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน จึงจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมพัฒนาการอย่างเต็มศักยภาพจากบิดามารดาหรือผู้ดูแล³

จากสถิติองค์การอนามัยโลกพบว่าร้อยละ 15-20 ของเด็กทั่วโลกมีพัฒนาการที่ผิดปกติ⁴ และจากการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่าเด็กอายุน้อยกว่า 5 ปี กว่า 1 ใน 4 มีปัญหาพัฒนาการล่าช้าระดับปานกลางถึงรุนแรง ด้านการเคลื่อนไหว ภาษา ความฉลาด ด้านสังคมและการปรับตัว⁵ ในประเทศไทยพบว่าในปี พ.ศ. 2566 พบว่าเด็กปฐมวัยร้อยละ 56 จากจำนวน 3,604,033 คน อาศัยอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 86.3 อยู่ในโรงเรียนระดับชั้นปฐมวัย

ในเด็กอายุ 3-4 ปี มีพัฒนาการสมวัยร้อยละ 77.46 และมีพัฒนาการล่าช้าร้อยละ 22.52⁶ การส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กจึงเป็นส่วนสำคัญในการกระตุ้นให้เด็กมีพัฒนาการที่สมวัย การที่จะดูแลเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องทราบถึงพัฒนาการของเด็กแต่ละคน อาจมีระดับพัฒนาการที่แตกต่างกันแม้อยู่ในช่วงวัยเดียวกัน รวมทั้งพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเกี่ยวข้องกับรูปแบบของการเลี้ยงดู และความสัมพันธ์ในครอบครัว ผู้ดูแลหลักมีบทบาทสำคัญในการดูแล และส่งเสริมพัฒนาการให้เด็กมีพัฒนาการที่สมวัยและมีพัฒนาการดีขึ้น⁷ และจากการศึกษาการส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดยครอบครัวมีส่วนร่วม และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในชุมชน ทำให้เด็กมีพัฒนาการสมวัยหลังการทดลองร้อยละ 89.5 ความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการทดลอง 2.75 คะแนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (95% CI=.17-5.33, p-value=.037) และพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กของผู้ปกครองมีคะแนนเฉลี่ยภาพรวมสูงกว่าก่อนการทดลอง 17.32 คะแนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (95% CI=11.6-23.03, p-value<.001)⁸ และการศึกษาความสัมพันธ์ของความรู้ และการปฏิบัติของผู้ดูแลหลักเพื่อส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งศึกษาในผู้ดูแลหลักของเด็กปฐมวัยจำนวน 194 ราย จากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 10 แห่ง พบว่าความรู้ของผู้ดูแลหลักมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติของผู้ดูแลหลักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.429$, $p<.001$)⁹ และกระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) พบว่าเด็กที่มารดาไม่ได้รับการสอนวิธีการใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการบุตรของตนเองมี

โอกาสเสี่ยงที่จะมีพัฒนาการล่าช้ามากกว่าเด็กกลุ่มที่มารดาได้รับ
การสอน 8.6 เท่า¹⁰

จากรายงานประจำปี 2566 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า
เด็กอายุระหว่าง 9, 18, 30 และ 42 เดือน มีพัฒนาการล่าช้า
ไม่เป็นไปตามวัยร้อยละ 24¹¹ ซึ่งเด็กกลุ่มนี้จำเป็นต้องได้รับการ
กระตุ้นและติดตามอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการ
สัมภาษณ์กลุ่มบิดามารดาและผู้ดูแลหลักเด็กปฐมวัย พบว่า
ต้องการความร่วมมือจากกลุ่มผู้วิจัยในการให้ความรู้และ
ส่งเสริมทักษะเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย
ซึ่งการส่งเสริมให้บิดามารดาหรือผู้ดูแลหลักมีความรู้และทักษะที่
ได้ รับไปประยุกต์ใช้ในการประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
ปฐมวัยได้มากขึ้น นอกจากนี้การมีส่วนร่วมของครูพี่เลี้ยงเด็ก
และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
ในการแก้ไขปัญหา อุปสรรคและวางแผนในการประเมินและ
ส่งเสริมพัฒนาการเด็กของบิดามารดาและผู้ดูแลหลักจะทำให้
บิดามารดาและผู้ดูแลหลักส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยได้
เหมาะสมมากขึ้น

จากการทบทวนวรรณกรรมการส่งเสริมพัฒนาการ
เด็กเป็นเรื่องที่สำคัญของระดับประเทศ ตามทฤษฎีพัฒนาการ
ทางจิตสังคมของอีริกสันที่มีความเชื่อว่าจิตใจของบุคคลต้อง
มีการพัฒนาเป็นระยะ จิตใจของบุคคลพัฒนามาจาก
การหล่อหลอมของสิ่งแวดล้อมทางสังคม ชีวิตในแต่ละวัย
เป็นเครื่องทดสอบความสามารถของบุคคล ถ้าผ่านไปได้สำเร็จ
ก็จะพบกับประสบการณ์ที่ดี¹² และทฤษฎีพัฒนาการทางสติ
ปัญญาหรือพัฒนาการด้านการรู้คิดของเพียเจต์ ที่กล่าวถึง
พัฒนาการของเด็กเป็นไปตามระดับวุฒิภาวะ การสะสมการ
เรียนรู้ที่ได้จากประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อม และการปรับตัว
ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม¹³

ดังนั้นผู้วิจัยจึงพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริม
พัฒนาการของเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ดูแลหลัก ตำบลจอมทอง
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยประยุกต์ทฤษฎีอีริกสัน
และเพียเจต์มาใช้ในกิจกรรมของโปรแกรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
ปฐมวัยของผู้ดูแลหลักในด้านความรู้และพฤติกรรมส่งเสริม
พัฒนาการเด็กปฐมวัย

2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้และ
พฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระหว่างกลุ่ม
ทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังการทดลอง

สมมติฐานการวิจัย

1. กลุ่มทดลองมีความรู้การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
ปฐมวัยเพิ่มขึ้นและแตกต่างจากกลุ่มควบคุม
2. กลุ่มทดลองมีพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการ
เด็กปฐมวัยดีขึ้นแตกต่างจากกลุ่มควบคุม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ประยุกต์ทฤษฎีอีริกสัน ในมิติการพัฒนา
มนุษย์ที่มีตัวกระตุ้น 2 ส่วน คือความต้องการด้านจิตใจกับ
ความคาดหวังทางสังคม ซึ่งต้องประสานกันให้ถึงจึงจะผ่านไปได้
ในแต่ละช่วงวัย และมีพัฒนาการมีตัวตนในทางที่ควรจะเป็น
ของแต่ละวัย แต่ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนจากคนที่ เป็น
“คนสำคัญ” ที่อยู่รอบตัวเด็กก็จะจะมีพัฒนาการตัวตนและ
มีพฤติกรรมในทางตรงกันข้าม โดยเด็กปฐมวัยต้องพึ่งพาอาศัย
ผู้อื่นในการดูแลเอาใจใส่ทุกด้าน ถ้าได้รับการดูแลเอาใจใส่
ได้รับสัมผัสอ่อนโยนอบอุ่น ได้รับความรักความพอใจทั้งทาง
ร่างกายและจิตใจ และได้รับความรักความอบอุ่นผูกพันจาก
บิดา มารดา ผู้เลี้ยงดูอย่างเต็มที่ เด็กจะเรียนรู้ที่จะไว้วางใจใน
สิ่งแวดล้อมในคนที่ใกล้ชิด คนที่สำคัญที่สุดคือ บิดามารดา
ผู้ดูแลหลัก สิ่งสำคัญต่อพัฒนาการในช่วงวัยนี้คือการสร้าง
ความผูกพัน เพราะสมองส่วนอารมณ์ และสัญชาตญาณ
ทำงานมากกว่า ในขั้นตอนนี้ถ้าดูแลไม่ดี เด็กจะรู้สึกไม่มีตัวตน
ควบคุมตัวเองไม่ได้ หุนหันพลันแล่น¹²

ทฤษฎีเพียเจต์ที่ให้ความสำคัญการพัฒนาการ
ของแต่ละบุคคลที่พัฒนามาจากการหล่อหลอมของสิ่งแวดล้อม
ทางสังคมในแต่ละวัย และพัฒนาการทางสติปัญญาหรือ
พัฒนาการด้านการรู้คิด เพียเจต์ได้เน้นการเรียนรู้ที่ผู้เรียน
จะเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด การจัดกิจกรรมของเด็กเล็ก ๆ
ต้องอยู่ในลักษณะที่เป็นกิจกรรมต่อสิ่งรอบ ๆ ตัวของเด็ก
เพราะพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กวัยนี้อยู่ในขั้น
sensory-motor¹³

ผู้วิจัยได้ออกแบบโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการ
เด็กปฐมวัยของผู้ดูแลหลักในด้านความรู้และพฤติกรรม
การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยจัดกิจกรรมโดยจัดกิจกรรม
แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และให้ความรู้ 8 เรื่อง ได้แก่ 1) เด็ก

ไทยเติบโตอย่างมีความสุข 2) อาหารตามวัยใส่ใจสุขภาพ 3) ร่างกายเจริญเติบโตสมวัย 4) เข้าใจภาษาเรียนรู้ได้ไกล 5) ใส่ใจพฤติกรรม และพฤติกรรมที่พบได้ในวัยปฐมวัย 6) เล่นตามวัยเหมาะสมช่วยกระตุ้นพัฒนาการ 7) ทักษะสื่อสารเชิงบวก 8) ครอบครัวอุ่นใจ ระยะเวลาการทดลอง 8 สัปดาห์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental design) แบบสองกลุ่มวัดผลสองครั้งก่อน และหลังการทดลอง (pretest-posttest with control group design) ระยะเวลาดำเนินการทดลอง 8 สัปดาห์ ระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2566

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือบิดามารดา หรือผู้ดูแลหลักที่ดูแลเด็กแรกเกิด-6 ปี ที่มีภูมิลำเนาที่ตำบลจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกในปี 2566 จำนวน 250 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือบิดามารดา หรือผู้ดูแลหลักที่ดูแลเด็กแรกเกิด-6 ปี ที่มีภูมิลำเนาที่ตำบลจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้อำนาจการทดสอบ (power of test) เท่ากับ .80 ความเชื่อมั่นที่ .05 และขนาดของความสัมพันธ์ของตัวแปร (effect size) ที่ .50 แล้วนำมาเปิดตารางสำเร็จรูปของ Cohen (1992)¹⁴ ได้ขนาดตัวอย่างกลุ่มละ 30 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำแนกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ดังนี้

1) กลุ่มทดลอง คือบิดามารดา หรือผู้ดูแลหลักที่ดูแลเด็กแรกเกิด-6 ปี ที่มีภูมิลำเนาที่ตำบลจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 30 คน

2) กลุ่มควบคุม คือบิดามารดา หรือผู้ดูแลหลักที่ดูแลเด็กแรกเกิด-6 ปี ที่มีภูมิลำเนาที่ตำบลจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 30 คน

เกณฑ์การคัดเข้า คือ 1) มีทะเบียนบ้านอยู่ในตำบลจอมทอง 2) เป็นผู้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดโดยตรงกับเด็กปฐมวัย เป็นญาติสายตรง 3) มีประสบการณ์ในการดูแลเด็กปฐมวัย อย่างน้อย 3 ปี 4) มีอำนาจทางกฎหมายในการดูแลเด็กปฐมวัย 5) เข้าร่วมกิจกรรมได้เต็มเวลา 6) สามารถอ่านออกเขียนได้

เกณฑ์การคัดออก คือ 1) ไม่ยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย 2) มีใบรับรองแพทย์ว่ามีความผิดปกติด้านการฟัง การพูด

การมองเห็น และการสื่อสาร 3) ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการทดลอง 8 สัปดาห์

เครื่องมือในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยพัฒนาตามแนวคิดทฤษฎีอิริคสัน และทฤษฎีเพียเจต์ ประกอบด้วย กิจกรรมการให้ความรู้ 8 เรื่อง ได้แก่ 1) เด็กไทยเติบโตอย่างมีความสุข 2) อาหารตามวัยใส่ใจสุขภาพ 3) ร่างกายเจริญเติบโตสมวัย 4) เข้าใจภาษาเรียนรู้ได้ไกล 5) ใส่ใจพฤติกรรม และพฤติกรรมที่พบได้ในวัยปฐมวัย 6) เล่นตามวัยเหมาะสมช่วยกระตุ้นพัฒนาการ 7) ทักษะสื่อสารเชิงบวก 8) ครอบครัวอุ่นใจ ระยะเวลาการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 60 นาที โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และให้ความรู้แบบมีส่วนร่วมในประเด็นหัวข้อที่กำหนด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามประสิทธิผลของโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดให้เลือกตอบ หรือให้เติมคำตอบลงในช่องว่างที่ระบุ ประกอบด้วยคำถาม ได้แก่ ช่วงอายุ เพศ ลักษณะครอบครัว รายได้ครอบครัว ลักษณะผู้ดูแลหลัก

ส่วนที่ 2 ความรู้การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จำนวน 66 ข้อ โดยใช้แบบวัดความรู้ปรนัย 4 ตัวเลือก ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน แบ่งคะแนนเป็น 3 ระดับ สูง = 51-66 คะแนน, ปานกลาง = 45-50, ต่ำ = 0-44¹⁵

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย เป็นแบบวัดประมาณค่า จำนวน 20 ข้อ ลักษณะแบบเลือกตอบ 4 ระดับ ไม่เคยปฏิบัติได้ 1 คะแนน ปฏิบัติเป็นบางครั้งได้ 2 คะแนน ปฏิบัติบ่อยครั้ง ได้ 3 คะแนน และปฏิบัติทุกวันได้ 4 คะแนน โดยแบ่งคะแนน 3.51-4.00 อยู่ในระดับดีมาก 2.51-3.50 อยู่ในระดับดี 1.51-2.50 อยู่ในระดับปานกลาง และ 1.00-1.50 อยู่ในระดับน้อย¹⁵

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญด้านพยาบาลสาขาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น จำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลเด็ก พัฒนาการเด็ก วิจัยและ

ประเมินผล มีค่าตรงกันความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
วัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC)
ระหว่าง 0.68-1.00 และได้้นำโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการ
เด็กปฐมวัยไปใช้ในกลุ่มอาสาสมัครที่มีคุณสมบัติเหมือนกลุ่ม
ตัวอย่าง และไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง ตำบลจอมทอง อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และ
กลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 20 คน เป็นเวลา 8 สัปดาห์
สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 60 นาที ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
ตำบลจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

2. การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ
(Reliability) โดยนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มอาสาสมัคร
ในพื้นที่ตำบลจอมทอง แล้วนำมาวิเคราะห์ความเที่ยงของ
แบบวัดความรู้โดยใช้สูตร Kuder-Richardson (KR20)
ได้เท่ากับ .84 และวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบวัด
พฤติกรรมโดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค
(Cronbach's alpha coefficient) .90 สามารถนำไปใช้ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูลได้¹⁶

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้รับการรับรองโครงการวิจัยตาม
แนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากล
จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏพิบูลสงคราม COA No. 038/2023 วันที่รับรอง
21 กรกฎาคม 2566 และให้การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง
ในการวิจัยครั้งนี้

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
ก่อนการทดลอง อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย และวิธีการ
เก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 2 กลุ่มจนเป็นที่เข้าใจ จากนั้นดำเนินการ
ทดลองตามแบบแผนการทดลองทุกวันอังคาร เวลา 14.00-
15.00 น. ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจอมทอง
เป็นเวลา 8 สัปดาห์ โดยทีมผู้วิจัยดำเนินการเองทั้ง 2 กลุ่ม
กลุ่มทดลองเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ให้ความรู้ตาม
หัวข้อที่กำหนดในโปรแกรม กลุ่มควบคุมเป็นการให้สุศึกษา
ในหัวข้อทำงานแม่และเด็กโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
จอมทองกำหนด ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แผนการทดลองเก็บข้อมูลในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ผู้ดูแลหลัก	
กลุ่มทดลอง (n = 30) Pretest	กลุ่มควบคุม (n = 30) Pretest
สัปดาห์ที่ 1 (X ₁) ทดสอบก่อนเรียน สร้างสัมพันธภาพ แลกเปลี่ยนประสบการณ์และให้ความรู้ เรื่องเด็กไทยเติบโตอย่างเป็นสุข	สัปดาห์ที่ 1 (~X ₁) ทดสอบก่อนเรียน สร้างสัมพันธภาพให้สุศึกษา
สัปดาห์ที่ 2 (X ₂) แลกเปลี่ยนประสบการณ์และให้ความรู้ เรื่องอาหารตามวัย ใส่ใจสุขภาพ	สัปดาห์ที่ 2 (~X ₂) กิจกรรมให้สุศึกษา
สัปดาห์ที่ 3 (X ₃) แลกเปลี่ยนประสบการณ์และให้ความรู้ เรื่องร่างกายเจริญเติบโตสมวัย	สัปดาห์ที่ 3 (~X ₃) กิจกรรมให้สุศึกษา
สัปดาห์ที่ 4 (X ₄) แลกเปลี่ยนประสบการณ์และให้ความรู้ เรื่องเข้าใจภาษา เรียนรู้ได้ไกล	สัปดาห์ที่ 4 (~X ₄) กิจกรรมให้สุศึกษา
สัปดาห์ที่ 5 (X ₅) แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และให้ความรู้ เรื่องใส่ใจพฤติกรรม และพฤติกรรมที่พบได้ในวัยปฐมวัย	สัปดาห์ที่ 5 (~X ₅) กิจกรรมให้สุศึกษา
สัปดาห์ที่ 6 (X ₆) แลกเปลี่ยนประสบการณ์และให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติ เรื่องเล่นตามวัยเหมาะสม ช่วยกระตุ้นพัฒนาการ	สัปดาห์ที่ 6 (~X ₆) กิจกรรมให้สุศึกษา
สัปดาห์ที่ 7 (X ₇) แลกเปลี่ยนประสบการณ์และให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติ เรื่องทักษะการสื่อสารทางบวก	สัปดาห์ที่ 7 (~X ₇) กิจกรรมให้สุศึกษา
สัปดาห์ที่ 8 (X ₈) แลกเปลี่ยนประสบการณ์และให้ความรู้ เรื่องครอบครัวอุ่นใจ	สัปดาห์ที่ 8 (~X ₈) กิจกรรมให้สุศึกษา
Post-test	Post-test

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะของประชากร
คุณลักษณะทางประชากรของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่ากลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีอายุ 51-60 ปี ร้อยละ 73 เพศหญิงร้อยละ 83 ลักษณะครอบครัวส่วนใหญ่เป็นครอบครัวขยายร้อยละ 77 มีรายได้ครอบครัวเดือนละ 10,000-15,000 บาท ร้อยละ 67 ผู้ดูแลหลักส่วนใหญ่ของเด็กปฐมวัยเป็นปู่ตายาย ร้อยละ 80 กลุ่มควบคุมส่วนใหญ่มีอายุ 51-60 ปี ร้อยละ 76 เพศหญิงร้อยละ 80 ลักษณะครอบครัวส่วนใหญ่เป็นครอบครัวขยาย ร้อยละ 77 มีรายได้ครอบครัวเดือนละ 10,000-15,000 บาท ร้อยละ 70 ผู้ดูแลหลักส่วนใหญ่ของเด็กปฐมวัยเป็นปู่ตายาย ร้อยละ 77

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้ และพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร (baseline mean) ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยความรู้และการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (difference of mean : d) ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิจัยการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความรู้และพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

ตัวแปร	ก่อนการทดลอง				หลังการทดลอง				
	n	Mean	SD	P-value	Mean	SD	d	P-value	95%CI
ความรู้									
การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย									
กลุ่มทดลอง	30	47.07	7.05	0.168	61.17	8.12	15.10	.001*	3.65-
กลุ่มควบคุม	30	48.87	7.10		50.27	10.97	1.40		14.14
พฤติกรรม									
การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย									
กลุ่มทดลอง	30	56.17	10.35	0.135	74.00	12.44	17.83	.003*	3.78-
กลุ่มควบคุม	30	60.53	11.33		62.50	13.54	1.97		17.22

* p<.05

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มทดลองซึ่งได้รับโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กปฐมวัย มีความแตกต่างด้านความรู้และพฤติกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้สุขศึกษาตามหัวข้อของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจอมทองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (P<.05)

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

กลุ่มทดลองมีความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เป็นผลมาจากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาและสถานการณ์การดำเนินงาน และการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จากผู้มีบทบาทหน้าที่ในการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการ คือผู้ดูแลหลักที่บ้าน อาสาสมัครหมู่บ้าน (อสม.) เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และผู้วิจัยได้ดำเนินการการสนทนากลุ่มผู้ดูแลหลักที่บ้าน อสม. รวมถึงการนำโปรแกรม

ที่ออกแบบไปทดลองใช้กับกลุ่มอาสาสมัครจำนวน 30 คน ก่อนดำเนินการวิจัยจริง นอกจากนั้นการที่กลุ่มทดลองได้รับ โปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรม 8 เรื่อง คือ 1) เด็กไทยเติบโตอย่างเป็นสุข 2) อาหารตามวัยใส่ใจสุขภาพ 3) ร่างกายเจริญเติบโตสมวัย 4) เข้าใจภาษาเรียนรู้ได้ไกล 5) ใส่ใจพฤติกรรม และพฤติกรรมที่พบได้ในวัยปฐมวัย 6) เล่นตามวัยเหมาะสมช่วยกระตุ้นพัฒนาการ 7) ทักษะสื่อสารเชิงบวก 8) ครอบครัวอุ่นใจ เป็นการสร้างประสบการณ์ เสริมทักษะและให้ความรู้ด้วยกระบวนการสอนที่มีแบบแผน การฝึกปฏิบัติ การใช้สื่อการเรียนรู้ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทำให้กลุ่มทดลองมีระดับความรู้เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาในการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้โปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยสำหรับบิดามารดาและผู้ปกครอง จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 72 คน ผลการวิจัยพบว่าหลังเข้าโปรแกรมระดับความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ของบิดามารดาและผู้ปกครอง เด็กปฐมวัยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มทดลองมีระดับความรู้สูงขึ้น¹⁷ สอดคล้องกับการศึกษาผลของโปรแกรมการสนับสนุนการคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัยต่อความรู้และทักษะของครูอนุบาลในศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างครูอนุบาลจำนวน 48 คน ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 29 คน กลุ่มทดลอง 19 คน ทั้งสองกลุ่มได้รับความรู้เรื่องพัฒนาการ และฝึกทักษะการคัดกรองพัฒนาการ กลุ่มทดลองได้รับ โปรแกรมการสนับสนุนการคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย ตามกรอบแนวคิดของ House ภายหลังได้รับโปรแกรมกลุ่มทดลองมีทักษะการคัดกรองพัฒนาการสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ($p<.05$)¹⁸ และสอดคล้องกับการศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการกระตุ้นพัฒนาการอย่างมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อพัฒนาการของเด็กอายุ 2-5 ปี กลุ่มตัวอย่างคือเด็กอายุ 2-5 ปี ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเกาะพ้อ จังหวัดปัตตานี จำนวน 122 ราย โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่าในกลุ่มทดลองที่เข้าโปรแกรมการกระตุ้นพัฒนาการอย่างมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่พัฒนาจากคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยดัดแปลงโดยการเพิ่มนิทานตามช่วงวัยวิถีมุสลิม และบัตรคำส่งเสริมพัฒนาการเด็กสองภาษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีพัฒนาการปกติเพิ่มขึ้น หลังจากการกระตุ้นพัฒนาการเป็นระยะเวลาหนึ่งเดือนโดย

การมีส่วนร่วมของผู้ดูแล⁷ สอดคล้องกับการวิจัยในการศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยต่อความรู้และพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กของบิดามารดาและผู้ดูแลเด็ก อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่าง คือบิดามารดาและผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 44 คน เข้าร่วมโปรแกรมในการให้ความรู้แก่บิดามารดาและผู้ดูแล การฝึกทักษะในด้านการประเมินและการส่งเสริมพัฒนาการเด็กครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเคลื่อนไหว ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา ด้านการเข้าใจภาษา ด้านการใช้ภาษา และด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม พบว่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ในการประเมิน และส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของบิดามารดาหรือผู้ดูแลเด็ก สูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ($p=.03$)¹⁹

2. ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย แตกต่างจากกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลองมีความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย แตกต่างจากกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เป็นผลมาจากการที่กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยจัดกิจกรรมการฝึกปฏิบัติ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทำให้กลุ่มทดลองมีพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุม สอดคล้องกับการวิจัยการศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวกโดยครอบครัวมีส่วนร่วมต่อพัฒนาการเด็กอายุ 3-5 ปี จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองและเด็กอายุ 3-5 ปี ที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า เข้าร่วมโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวกโดยครอบครัวมีส่วนร่วม โดยมีการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด 4 ครั้ง ระยะเวลา 8 สัปดาห์ ได้แก่ 1) สร้างสายใย 2) สร้างวินัย 3) สร้างเด็กเก่ง ครั้งที่ 1 และ 4) สร้างเด็กเก่ง ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองมีพฤติกรรมในการส่งเสริมพัฒนาการและการสร้างวินัยเชิงบวกสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\bar{X}=130.17$, $S.D.=4.105$) 2) และเด็กมีพัฒนาการโดยรวมพัฒนาการภาพรวมหลังการทดลองเพิ่มมากขึ้น²⁰ สอดคล้องกับการศึกษาผลของกระบวนการส่งเสริมพัฒนาการเด็กกลุ่มอายุ 3-5 ปี ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ศึกษากับเด็กอายุ 3-5 ปี และผู้เลี้ยงดูหลัก จำนวน 56 คู่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือคู่มือ DSPM แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ และแบบวัดพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เลี้ยงดูที่พบว่าพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กของผู้ปกครองมีคะแนนเฉลี่ยภาพรวมสูงกว่าก่อนการทดลอง 17.32 คะแนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 (95% CI=11.6-23.03, p-value<.001)⁸ และสอดคล้องกับการศึกษาการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของบิดาในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในพื้นที่อำเภอหนองหุ้มปล้อง จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มทดลองจำนวน 104 ราย โดยใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของบิดาในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย พบว่าพฤติกรรมของบิดาในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมดีกว่าก่อนได้รับโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001²¹

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

1. ควรมีการเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินงานวิจัยในทีมวิจัย การเตรียมแบบวัดความรู้ และแบบสอบถามพฤติกรรมก่อน หลังการดำเนินกิจกรรม และสำรวจความพร้อมของสถานที่โดยจัดเป็น 2 ห้อง ก่อนจัดกิจกรรม 1 วัน เอกสารคู่มือที่แจกให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม
2. ควรมีการศึกษาโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยไปใช้กับสำหรับครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคู่ขนานกับผู้ดูแลเด็กเพื่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง
3. ควรมีการเผยแพร่โปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยไปใช้ในพื้นที่ที่มีความแตกต่างทางด้านภูมิศาสตร์ ศาสนา ความเชื่อ เพื่อให้สถานบริการสาธารณสุขได้นำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการมีการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อหาวิธีการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยจากโดยนำทฤษฎีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็กอื่น ๆ มาเป็นพื้นฐานใช้ในการสร้างโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
2. ควรนำกรอบของโปรแกรมการพัฒนาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กวัยอื่น ๆ

สรุปและข้อเสนอแนะ

โปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลหลัก สามารถทำให้ผู้ดูแลหลักมีความรู้และพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยดีขึ้นได้ แต่ทั้งนี้การประยุกต์ใช้โปรแกรมต้องปรับให้เข้ากับบริบทของพื้นที่ด้วย

References

1. Franklin Q, & Prows CA. Developmental and genetic influences in Child health promotion. In: Hockenberry MJ, Wilson D, & Rodgers CC, editors. Wong's essentials of pediatric nursing. St. Louis: Missouri; 2017.
2. Rodgers CC. Health problems of the toddler and family. In: Hockenberry MJ, Wilson D, Rodgers CC, editors. Wong's essentials of pediatric nursing. St Louis: Missouri; 2017.
3. Nudruk S, & Yamma W. Pediatric nursing to promote health and development of children. Bangkok: Neodigital; 2022. (in Thai)
4. World Health Organization. Improving early childhood development: Who guideline. England: Geneva; 2020.
5. National Statistical Office of Thailand. UNICEF Thailand early childhood development 2022-2026. Thailand: Bangkok; 2022.
6. National Institute of Child Health. Department of Health: Ministry of Public Health. Annual Report 2023. Bangkok: Samcharoen Panich; 2023. (in Thai)
7. Jehnok M & Jeharsae R. Effects of the participatory developmental stimulation program for care takers on development status of 2-5 years old children, journal of The Royal Thai Army Nurses. 2019;30(2):80-8. (in Thai)

8. Limanond A, Wancharoon K, Na Sa-an S. The development model to the developmental promotion of children aged 3-5 years by participatory learning process of Kalasin province, Research and development health system journal. 2023;16(3):280-91. (in Thai)
9. Sarakorn J, Chotibang J, Urhamnuay M. Knowledge and practice of primary caregivers for promoting child's emotional intelligence in child development centers. Nursing Journal. 2022;47(2):1-11. (in Thai)
10. Pongphetdit B & Utthawee B. The use of the DSPM to promote child development Publish Health Region 5 Ratchaburi. Journal of humanities and social science Valaya Alongkorn. 2018;13(3):229-42. (in Thai)
11. Chom Thong Subdistrict Health Promoting Hospital. Annual Performance Report. 2023. Chom Thong Subdistrict Health Promoting Hospital. Mueang District Public Health Office Phitsanulok Province. (in Thai)
12. Erikson E. Childhood and society. 2nd ed. New York: Norton; 1963.
13. Piaget J. The origins of intelligence in children. New York: Norton; 1963.
14. Cohen J. A power primer. Psychological bulletin. 1992;112(1):155-9.
15. Srisa-ard D. Preliminary research. 10th ed. Bangkok: Suviriyasan; 2017. (in Thai)
16. Batanero C. Institute for Digital Research & Education: Statistical and Consulting. Los Angeles: University of California; 2021.
17. Punyayong S, Loyha K, Chaigarun S. The effectiveness of an early childhood development program in Khampom Sub-District, Kemmarat, Ubon Ratchathani. 2021; 4(3):70-84. (in Thai)
18. Puntanit U, Nookong A, Sangngam J, Chailee K, Greadsrephun G, Greadsrephun K. The effect of a supportive program for developmental screening on knowledge and skills of kindergarten teachers in child developmental centers. 2019;20(39):60-72. (in Thai)
19. Urhamnuay M, Intharangkun Na Ayutthaya A, Thipsungwan K, Boongla P, Kummee S Narkrow K. The effects of early childhood development promotion program on knowledge and promotion behaviors on child development of parents and caregivers in Mueang district, Lampang province. APHEIT Journal of Nursing and Health. 2021;3(1):48-63. (in Thai)
20. Inson S, Aonkam Y, Ruangrith R. Effectiveness of development promotion and reinforce positive to improve discipline programs base on family participation to children aged 3-5 years in Mahasarakham Province. Academic journal of Mahasarakham provincial public health office. 2021;5(10):143-60. (in Thai)
21. Sriyasak A, Ket-in V, Kayeese W. Development The model of paternal involvement in early childhood development: case study in Nong Ya Plong district Phetchaburi province, Journal of The Royal Thai Army Nurses. 2021;22(1):402-11. (in Thai)